

دانشکده علوم اجتماعی
طرح درس: مبانی جامعه‌شناسی

مشخصات درس	
عنوان درس: مبانی جامعه‌شناسی ۲	عنوان انگلیسی: Principles of Sociology ۲
مقطع: کارشناسی ■ کارشناسی ارشد □ دکتری □	تعداد واحد: ۲ واحد نظری
محل تدریس: دانشکده علوم اجتماعی	نیمسال اول □ دوم ■ سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴
شماره کلاس: ۳۰۵	زمان تدریس: روز یکشنبه ساعت ۸ تا ۹:۴۵
نوع درس: اصلی ■ اختیاری □ سایر -----	درس پیش‌نیاز: -----
مشخصات استاد	
نام و نام خانوادگی: فاطمه درخشان	گروه: جامعه‌شناسی
سوابق تحصیلی: دکتری جامعه‌شناسی	سوابق تدریس:
اطلاعات تماس	
شماره اتاق: ۲۳۰	شماره تلفن داخلی (یا مستقیم در صورت تمایل): داخلی ۲۹۴
آدرس ایمیل: fd.sociology@gmail.com	ساعات حضور: شنبه تا سه شنبه

معرفی و هدف درس
هر رشته‌ای دارای زبان مخصوص خود است و زبان جامعه‌شناسی با مبانی آن قابل شناخت است. مبانی جامعه‌شناسی باعث می‌شود که در تمامی رشته‌های حوزه علوم اجتماعی فهم تقریباً یکسانی از مفاهیم وجود داشته باشد و بینش اجتماعی و نگاه جامعه‌شناختی به پدیده‌ها حاصل شود. درس مبانی جامعه‌شناسی دارای کارکردهایی اصلی در این رشته است. اول، آنکه دانشجویان را با جامعه‌شناسی آشنا می‌کند؛ این رشته چه ویژگی‌هایی دارد و چگونه می‌تواند در حل مشکلات انسان‌ها برای آنکه زندگی بهتری داشته باشند مفید واقع شود. دوم، دادن بینش جامعه‌شناختی به دانشجویان است. دانشجوی این رشته می‌بایست از این قابلیت برخوردار باشد که متفاوت از دیگران پدیده‌های اجتماعی را مشاهده، درک و تحلیل و تبیین نماید. و سوم آنکه با مفاهیم و موضوعات مطرح شده در این رشته علمی به‌گونه‌ای آشنا شود که گویا گرامر دستور زبانی تخصصی را فرا می‌گیرد تا در آینده بتواند با دیگر کنشگران این عرصه ارتباط لازم را برقرار نماید. لذا مهم‌ترین هدف این کلاس آشنایی و درک دانشجویان با مفاهیم اصلی جامعه‌شناسی و افزایش توانایی آنها برای ارتباط مفاهیم نظری به مسائل و چالش‌های اجتماعی دنیای واقعی و توانایی درک و مشاهده مفاهیم جامعه‌شناسی در زندگی روزمره است.
روش‌های تدریس و نحوه ارائه درس
روش تدریس ترکیبی از انتقال مستقیم و تعاملی مبتنی بر پرسش و پاسخ و مشارکت دانشجویان است. برای ارائه مطالب از پاورپوینت استفاده می‌شود.
برونداهای یادگیری درس، در پایان این درس دانشجویان می‌توانند:
۱. به کارگیری مفاهیم جامعه‌شناختی و نحوه تولید آنها در تحلیل‌های جامعه‌شناختی.
۲. توانایی درک و مشاهده مفاهیم جامعه‌شناسی در زندگی روزمره.
۳. افزایش توانایی دانشجویان برای ارتباط مفاهیم نظری به مسائل و چالش‌های اجتماعی دنیای واقعی.

فهرست محتوا و ترتیب ارائه درس			
منبع	موضوع / موضوعات مورد بحث	تاریخ	جلسه
		۱۱/۲۱	جلسه ۱
جزوه: فصل اول	معرفی و مرور شرح درس	۱۱/۲۸	جلسه ۲
جزوه: فصل اول	جامعه شناسی چیست؟	۱۲/۵	جلسه ۳
جزوه: فصل پنجم	جامعه چیست؟	۱۲/۱۲	جلسه ۴
جزوه: فصل ششم	نیاز	۱۲/۱۹	جلسه ۵
جزوه: فصل ششم	روابط اجتماعی	۱/۱۷	جلسه ۶
جزوه: فصل هفتم	فرهنگ	۱/۲۴	جلسه ۷
جزوه: فصل هفتم	فرهنگ	۱/۳۱	جلسه ۸
جزوه: فصل هشتم و نهم	هنجار و ارزش اجتماعی	۲/۷	جلسه ۹
جزوه: فصل هفتم و هشتم	هنجار و ارزش اجتماعی	۲/۱۴	جلسه ۱۰
جزوه: فصل دهم	گروه های اجتماعی	۲/۲۱	جلسه ۱۱
جزوه: فصل یازدهم	گروه های اجتماعی	۲/۲۸	جلسه ۱۲
جزوه: فصل یازدهم	نهادهای اجتماعی	۳/۴	جلسه ۱۳
جزوه: فصل دوازدهم	ساخت جامعه: ساختار و نقش اجتماعی	۳/۱۱	جلسه ۱۴
جزوه: فصل سیزدهم	ساخت جامعه: ساختار و نقش اجتماعی	۳/۱۸	جلسه ۱۵
جزوه: فصل سیزدهم	جمع بندی	۳/۲۸	جلسه ۱۶

نحوه ارزشیابی			
موارد سنجش	زمان برگزاری	از نمره نهایی	بروندادهای یادگیری مورد انتظار
(۱) فعالیت پژوهشی	ارائه گزارش پایان ترم	تا ۳ نمره	بررسی نظری و تجربی یک حوزه جامعه شناسی، انجام کار گروهی
(۲) فعالیت کلاسی	ارائه گزارش پایان ترم	تا ۳ نمره	ارائه کارنوشت یا خلاصه کتاب یا تحلیل فیلم (اختیاری)
(۳) فعالیت کلاسی	حضور، مطالعه منابع و مشارکت در مباحث	تا ۲ نمره	توانایی در بحث گروهی و یادگیری مشارکتی
(۴) امتحان پایان ترم	۴ تیر ۱۴۰۴	تا ۱۵ نمره	سنجش میزان یادگیری و درک مطالب توسط دانشجویان دریافت بازخورد و اصلاح روش تدریس و محتوای مطالب

^۱ . جزوه مجموعه مطالبی است از منابع معرفی شده که در متن جزوه به آنها ارجاع داده شده است.

نکات مورد توجه دانشجویان، ارزش‌ها و خط‌مشی درس

از دانشجویان انتظار می‌رود که حضور منظم (عدم غیبت غیرمجاز، تاخیر و ترک کلاس) داشته باشند. لازم است دانشجویان منابع معرفی شده را پیش از برگزاری کلاس مطالعه و به جهت کمک به پیشرفت کلاس نظرات نقادانه خود از مطالب را ارائه کنند.

کیفیت و محتوای تمرین و مشارکت در کلاس از اهمیت زیادی برخوردار است. همچنین استفاده از ایمیل و فضای مجازی برای ارتباط و ارسال گزارش کارهای پژوهشی توصیه می‌شود.

فهرست منابع اصلی و مکمل درس

منابع:

- آگ برن، ویلیام. اف و نیم کوف، میر. اف، (۱۳۸۰)، زمینه جامعه‌شناسی، ترجمه امیرحسین آریان‌پور، تهران: نشر گستره.
- ترنر، جان‌اتان، (۱۳۷۸)، مفاهیم و کاربردهای جامعه‌شناسی، ترجمه محمد فولادی و محمدعزیز بختیاری، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.
- جواد آملی، عبدالله، (۱۳۸۷)، جامعه در قرآن، قم: نشر اسراء.
- رابرتسون، یان، (۱۳۷۲)، درآمدی بر جامعه، ترجمه حسین بهروان، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- رفیع‌پور، فرامرز، (۱۳۸۵)، آناتومی جامعه، تهران: شرکت سهامی انتشار.
- گیدنز، آنتونی، (۱۳۸۶)، جامعه‌شناسی، ترجمه حسن چاوشیان، تهران: نشر نی.
- مور، استفان، (۱۳۸۶)، مروری بر جامعه‌شناسی، ترجمه سوسن اردبیلی، تهران: نشر میزان.
- جزوه کلاس.

منابع پیشنهادی:

- ابرکرامی، نیکولاس (۱۳۸۹)، درآمدی بر جامعه‌شناسی، مترجم: هادی جلیلی، تهران: نی
- شارون، جوئل (۱۳۸۲)، ده پرسش از دیدگاه جامعه‌شناختی، مترجم: منوچهر صبوری، تهران: نی
- برگر، پیتر (۱۳۹۱)، دعوت به جامعه‌شناسی، ترجمه: رضا فاضل، تهران: ثالث.
- میلز، سی رایت (۱۳۸۱)، بینش جامعه‌شناختی، ترجمه: عبدالمعبود انصاری، تهران: شرکت سهامی انتشار.